

Tulevaisuuden Raisio – uudistuva keskusta kestävänä arjen ympäristönä –asukastyöpajat 2025

Ympäristösuunnittelija Ulrika Nordblom, ulrika.nordblom@raisio.fi

Kooste julkaistu 27.6.2025

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

RESILIENT ECONOMIES AND COMMUNITIES

We make transition!

raisio

Työpajojen järjestäminen ja tavoite

Raision kaupungin ympäristönsuojelu ja kaavoitus järjestivät Tulevaisuuden Raisio –työpajat yhteistyössä Varsinais-Suomen liiton koordinoiman *We make transition! Kohti kestävämpää yhteiskuntaa kansalaisyhteiskunnan ja julkisen sektorin yhteistyöllä* -hankkeen kanssa. Hanketta osarahoittaa Euroopan unioni osana Interreg Baltic Sea Region -rahoitusohjelmaa.

Asukkaiden tulevaisuustyöpajat osana uudistuvan keskustan suunnittelua

Raision keskusta kokee lähivuosina suuren muutoksen E18-tunnelihankkeen myötä. Vuonna 2024 on pidetty uuden keskustan suunnittelukilpailu, jonka voittajaksi valittiin LUO arkkitehdit, VSU Maisema-arkkitehdit Oy ja WSP in Finland (Oulu) ehdotuksellaan ”[Puistojen kaupunki](#)”. Keskustan rakentaminen toteutuu vaiheittain ja suunnitelmia tarkennetaan työn edetessä. Työpajojen tavoitteena oli kerätä asukailta toiveita ja ideoita keskustan tarkempaa suunnittelua varten.

Keskustahankkeen suunnittelun lisäksi Tulevaisuuden Raisio -työpajoissa saatuja ideoita hyödynnetään kaupungin ilmastotyön kehittämisessä. Keskustan uudistuminen tarjoaa mahdollisuuden uudistaa myös Raision liikenneympäristöä, ja sillä on siksi merkittävä rooli kaupungin ilmasto- ja kulkutapatavoitteiden saavuttamisessa. Raision tavoitteena on vähentää CO₂-päästöjä 80% vuoden 1990 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Lisäksi kaupungin Kävelyn ja pyöräliikenteen edistämishojelman tavoitteena on lisätä kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuuksia 30% vuoteen 2030 mennessä. Liikenteen päästöt muodostavat 44,7% (v. 2023) Raision päästöistä ja liikkumisen ratkaisulla on siksi ratkaiseva merkitys päästövähennystavoitteeseen pääsemisessä.

Työpajojen osallistujat ja sisältö

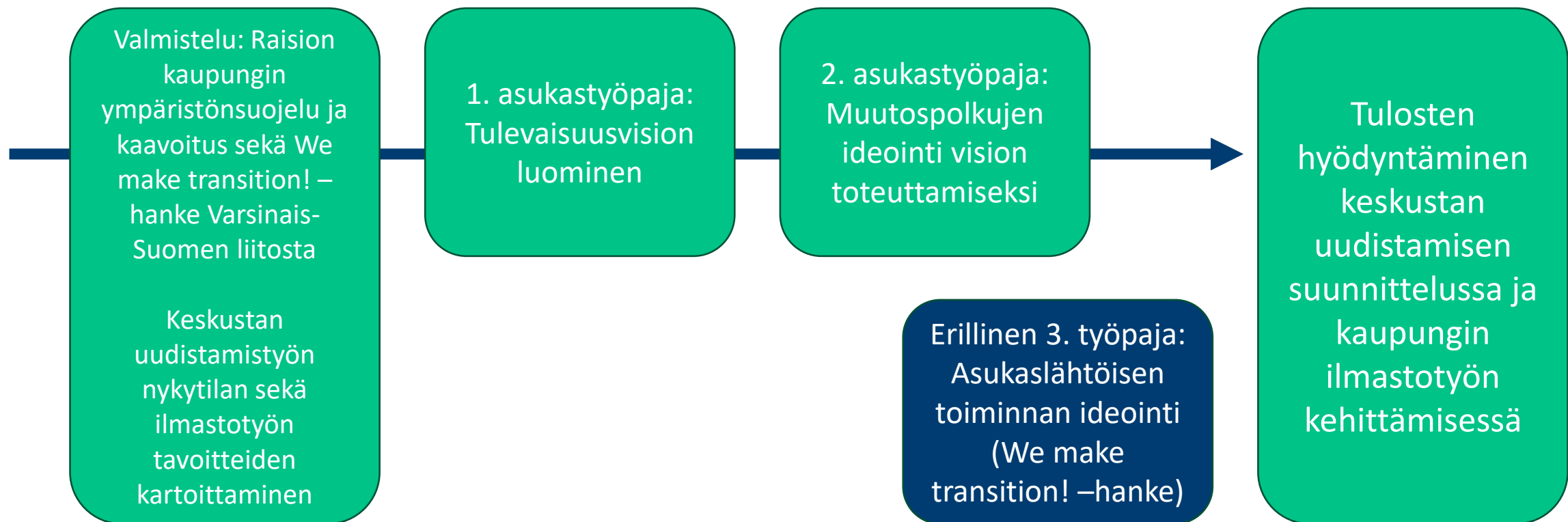
Työpajat järjestettiin Nuortenkeskus Nopassa 8.5. ja 22.5.2025. Niihin kutsuttiin edustajat Raision nuorisovaltuustosta, vammaisneuvostosta ja vanhusneuvostosta. Lisäksi kuka tahansa 16 vuotta täyttänyt raisiolainen sai hakea mukaan työpajoihin. Tavoitteena oli saada mukaan mahdollisimman monipuolinen joukko eri väestöryhmien edustajia. Osallistujia oli 18 Raision asukasta kolmesta eri kansallisuudesta. Neljä Raision kaupungin ja kolme Varsinais-Suomen liiton työntekijää toimivat työpajojen ohjaajina. Ulkomaalaistaustaisten osallistujien osallistumisen mahdollistamiseksi yksi työpajaryhmä pidettiin englanniksi ja suomeksi pidettävien alustusten materiaali lähetettiin englanninkielisenä etukäteen.

Ensimmäisessä työpajassa osallistujat johdateltiin aiheeseen alustusten avulla, minkä jälkeen he saivat ideoita mieluisaa tulevaisuuden keskustaa ryhmissä tehtäväpaperien avulla. Ideoiden pohjalta järjestäjät laativat viisi tarinaa Tulevaisuuden Raisiosta. Toisessa työpajassa jokainen ryhmä keskittyi yhteen tarinaan ja työsti polkua sen toteuttamiseksi vaiheittain. Jokaisessa ryhmässä oli kirjuri Raision kaupungin tai Varsinais-Suomen liiton edustaja. Työpajat onnistuivat yli järjestäjien odotusten! Kiitos kaikille osallistujille aktiivisuudestanne ja mukavasta tunnelmasta!

Työpajatulosten koonti

Työpajoissa osallistujia rohkaistiin ideoimaan villisti, ja tämän ansiosta syntyi monenlaisia ideoita siitä, miltä tulevaisuus Raisiossa voisi näyttää. Tässä koosteessa kuvataan syntyneistä ideoista ne, joiden edistämiseen kaupunki voi vaikuttaa. Työpajojen ideoita viedään eteenpäin kaupungin kehittämistyöstä päättävälle työryhmille ja päättäjille. Työpajojen kooste ei kuitenkaan ole virallinen asiakirja, eivätkä siinä esitetyt asiat sido kaupunkia.

Työpajojen järjestäminen ja tavoite

Millainen Raision keskusta on vuonna 2035?

Ensimmäisessä työpajassa luotiin yhteinen visio siitä, millainen Raision keskusta on vuonna 2035, kun ilmastotavoitteet on saavutettu ja raisiolaiset viihtyvät keskustassa.

Osallistujilta pyydettiin tässä vaiheessa rohkeita ja leikkisiäkin ideoita, jotka innostavat heitä. Ideoinnissa pohdittiin sekä kartan avulla sitä, mitä keskustassa konkreettisesti olisi ja missä, että sitä, mitä kaikkea siellä tehtäisiin.

Oheisiin pilviin on koottu liikenteeseen, tilaan ja toimintoihin sekä tunnelmaan liittyvä tulevaisuusvisio.

Millainen Raision keskusta on vuonna 2035?

Tilaa ja toimintoja

Palveluja ja paikkoja tapahtumien järjestämiseen

Valaistus himmeää ja alhaalla

Ei moderneja rakennuksia

Viherkattoja ja seiniä

Rajattuja rauhallisia alueita

Hiljaista, voisi mennä keskustaan lukemaan kirjaa

Monikäyttöiset tilat, liikkumiseen kannustava ympäristö kaiken ikäisille

Leikkipuisto, liukumäki, tekojää, ulkokuntosali, ulkopelit

Katettua tilaa, joka houkuttelee myös talvella

Penkkejä, toimintaa, istutuksia

Palvelujen avautuminen kadulle

Vihreät väylät

Rakennusten alakerrat viihtyisiä oleskelupaikkoja

Puistoja, joissa kivoja oleskelualueita

Kunnollinen teatteri

Nuorten oleskelu, tapahtumapuisto, leikkipaikka, yhteisölliset tilat, ravintolat, kahvilat

Viehättävä toriympäristö, farmer's market

Lava ja katos tapahtumatorille

Monikäyttöinen "harrastetila" jossa avattavat lasiseinät: kesällä yhteys ulos, mutta mahdollistaa myös talvikäytön

Tunnelmaa

Viihtyisä, vihreä, rauhallinen

Vehreys, kodikkuus, viihtyisyys

Hiljainen ulkotila

Urbaani "kupittaanpuisto"

Keskieurooppalainen tunnelma, rapatut pinnat, ajaton arkkitehtuuri

"Tyyneys puhuu luonnon kautta"

Mylly on Amerikka, keskusta on keidas

Keskieurooppalainen tunnelma, ei suorakulmaisia kortteleita tai reittejä

Erilaisia värejä ja rakennuksia

Niittykasvillisuutta

Ensimmäisen työpajan ideoiden pohjalta koottiin viisi tulevaisuustarinaa vuoden 2035 Raisiosta:

- 1 Raision keskusta on viihtyisä ja esteetön ajanviettopaikka kaiken ikäisille. Tilat ja eri tahojen järjestämä toiminta kutsuvat liikkumaan, harrastamaan ja viihtymään yhdessä ympäri vuoden. Keskusta on eläväinen ja runsaiden ajanviettomahdollisuuksien ansiosta yhä useampi löytää mielekästä tekemistä. Kaupunkilaiset kokevat keskustan omakseen, minkä myötä turvattomuuden tunne ja ilkivaltakin on vähentynyt.
- 2 Raisiossa liikkuminen on sujuvaa, turvallista ja kestävää. Kulkumuodot ovat monipuolisia ja niiden yhdistäminen on helppoa. Liikenneväylät ja -palvelut on suunniteltu huomioiden erilaiset kulkumuodot ja kulkemisen tarpeet. Kulkemisen palvelut ovat taloudellisesti saavutettavia.
- 3 Raision keskusta on vihreä keidas! Viherverkosto on yhtenäinen ja monimuotoinen. Rakennusten arkkitehtuuri luo keskieuropalaista tunnelmaa. Eri näköiset ja väriset rakennukset tekevät keskustasta viihtyisän ja helpon suunnistaa. Kevyen liikenteen reitit ovat puistoisia. Vihreä ympäristö tarjoaa pieneltä metsältä tuntuja paikkoja levähtämiseen ja oleiluun sekä mahdollisuuksia kaupunkiviljelyyn.
- 4 Raision keskustassa on monikäyttöisiä tiloja ja rakennuksia, jotka mahdollistavat erilaisia tapahtumia ja monipuolisen kaupunkikulttuurin kehittymisen. Rakenteita hyödynnetään tehokkaasti niin, että kaupunkivihreä ja energiantuotanto tuodaan osaksi niitä. Keskustassa kokeillaan ja yhdistetään kestävästä rakentamisesta keinoja. Kulttuurikeskittymä kutsuu nauttimaan ja osallistumaan.
- 5 Raision keskusta on elinvoimainen kaupunkitilan ja houkuttelevien palvelujen kokonaisuus. Tunnelmalliset ravintolat ja kahvilat sekä pienet erikoisliikkeet kutsuvat paikallisia ja matkailijoita. Pienyritykset menestyvät keskustassa. Aukkaiden ja yhdistysten aktiivisuus luo yhteisöllisyyttä ja elinvoimaisuutta.

Miten toivottuun tulevaisuuteen päästään?

Toisessa työpajassa osallistujia pyydettiin pohtimaan asioita, joita tulisi tapahtua, jotta toivotusta tulevaisuudesta tulee totta.

Tehtävässä hyödynnettiin back-casting –menetelmää, jossa aloitetaan tulevaisuudesta käsin ja edetään kohti nykypäivää. Menetelmän avulla pyrittiin luomaan tavoitteellisia ja nousujohteisia kehitysaskeleita.

Seuraavilla sivuilla esitellään kunkin tulevaisuustarinan muutosideat.

Tulevaisuustarina 1:

Keskustamme on viihtyisä ja esteetön ajanviettopaikka, josta löytyy mielekästä tekemistä ja joka kannustaa toimimaan aktiivisesti ympäri vuoden

Mitä seuraavan 10 vuoden aikana on tapahtunut, kun toivotusta tulevaisuudesta on tullut totta? Esimerkkejä:

- Laaditaan suunnitelma torin käytöstä. Toritoiminta jatkuu uuden torin rakentamisen aikana.
- Järjestetään erilaisia tapahtumia ja tiedotetaan niistä.
- Hulevesi- ja viheralueita suunnitellaan osana julkista tilaa.
- Kaupungille laaditaan kulttuuriohjelma, joka tuo sisältöä keskustan kehittämiseen. Ohjelman toteuttamiselle määritellään budjetti ja riittävät henkilöstöresurssit.
- Perustetaan sukupolvi- ja esteettömyysfoorumi, joka osallistuu keskustan suunnitteluun.
- Keskustaan suunnitellaan ja rakennetaan monikäyttöisiä, esteettömiä harrastamisen ja kohtaamisen tiloja.
- Kaupunki järjestää taidekilpailun ja voittajatyö tulee koristamaan keskustaa.

Vuonna 2035...

Raision keskusta on viihtyisä ja esteetön ajanviettopaikka kaiken ikäisille. Tilat ja eri tahojen järjestämä toiminta kutsuvat liikkumaan, harrastamaan ja viihtymään yhdessä ympäri vuoden.

Keskusta on eläväinen ja runsaiden ajanviettomahdollisuuksien ansiosta yhä useampi löytää mielekästä tekemistä. Kaupunkilaiset kokevat keskustan omakseen, minkä myötä turvattomuuden tunne ja ilkeily on vähentynyt.

Tulevaisuustarina 2: Raisiolaisten kulkumuodot ovat monipuolisia ja taloudellisesti saavutettavia ja niiden yhdistäminen on helppoa

Mitä seuraavan 10 vuoden aikana on tapahtunut, kun toivotusta tulevaisuudesta on tullut totta? Esimerkkejä:

- Asukkaita tiedotetaan junaliikenteen suunnitelmista ja mahdollisuuksista.
- Junalle suunnitellaan kätevä julkisen liikenteen yhteys keskustaan
- Osallistetaan eri ikäisiä ja taustaisia asukkaita suunnitteluun.
- Toteutetaan liikkumisen kokeiluja, joissa huomioidaan kauneus ja hauskuus.
- Kevyen liikenteen väylien talvikunnossapitoon panostetaan.
- Keskustan uudistuessa sähköajoneuvojen latausinfra toteutettu hyvin.
- Aurinkokennot rakennetuilla pinnoilla tuottavat sähköä liikenteen käyttöön.
- Raision läpi pääsee pyöräilemään sujuvasti uutta pyöräilyn pikatietä.
- Runkolinjauudistuksia hiottu palautteen perusteella ja linjat ovat hyvät.
- Raisio tunnetaan toimivana liikenteen ja eri kulkuneuvojen solmukohtana.
- Sukkulabussi tai uudet kuljetusrobotit helpottavat ruuan ja tavaroiden kuljetuksia, useita liikenne ja kuljetusvaihtoehtoja.

Vuonna 2035...

Raisiossa liikkuminen on sujuvaa, turvallista ja kestävää. Kulkumuodot ovat monipuolisia ja niiden yhdistäminen on helppoa.

Liikenneväylät ja -palvelut on suunniteltu huomioiden erilaiset kulkumuodot ja kulkemisen tarpeet. Kulkemisen palvelut ovat taloudellisesti saavutettavia.

Tulevaisuustarina 3:

Raisio on vihreä, keskieurooppalaiselta tuntuva keidas, jossa on puistoisia kevyen liikenteen reittejä, metsäisiä levähdyspaikkoja ja eri näköisiä ja värisiä rakennuksia

Mitä seuraavan 10 vuoden aikana on tapahtunut, kun toivotusta tulevaisuudesta on tullut totta? Esimerkkejä:

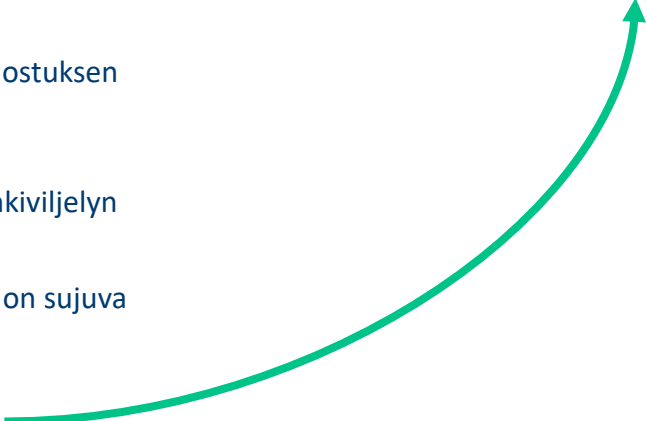
- Eri ikäisiä ja taustaisia asukkaita aktivoidaan mukaan keskustan suunnitteluun laajasti ”meidän keskusta”.
- Laaditaan viherverkoston yleissuunnitelma ja yksityiskohtaisempia suunnitelmia mikrometsille.
- Selvitetään mahdollisuudet viherhankkeiden rahoitukseen.
- Viherrakentaminen käynnistyy heti, kun alue on rakennettavissa.
- Varataan alueet koulujen kummipuille.
- Pyöräilyverkoston suunnittelu priorisoidaan ennen autoilua.
- Keskustaan suunnitellaan monipuolinen rakennuskanta ja alueelle luodaan yhtenäinen monimuotoinen viherverkosto.
- Kaupunkilasilille tarjotaan mahdollisuus istuttaa oma puu ”juuret Raisioon”
- Keskustan asukkailla on aktiivinen asukas yhdistys, puistokummitoiminta laajenee.
- Suunnittelukilpailuissa vaaditaan korkealaatuisia rakennuksia.
- Pysäköinti siirtyy maan tasosta parkkialleihin ja omistajien määrä vähenee yhteiskäyttöautojen myötä.
- Kulutuskäyttäytyminen muuttuu kiinnostuksen siirtyessä tuotteista palveluihin ja kertakäyttökulttuuri poistuu.
- Keskustan tilat mahdollistavat kaupunkiviljelyn ja yhteisöllisen kulttuurin.
- Keskustan kevyen liikenteen verkosto on sujuva ja polkupyörille on omat väylät.

Vuonna 2035...

Raision keskusta on vihreä keidas! Viherverkosto on yhtenäinen ja monimuotoinen.

Rakennusten arkkitehtuuri luo keskieurooppalaista tunnelmaa. Eri näköiset ja väriset rakennukset tekevät keskustasta viihtyisän ja helpon suunnistaa.

Kevyen liikenteen reitit ovat puistoisia. Vihreä ympäristö tarjoaa pieneltä metsältä tuntuja paikkoja levähtämiseen ja oleiluun sekä mahdollisuuksia kaupunkiviljelyyn.

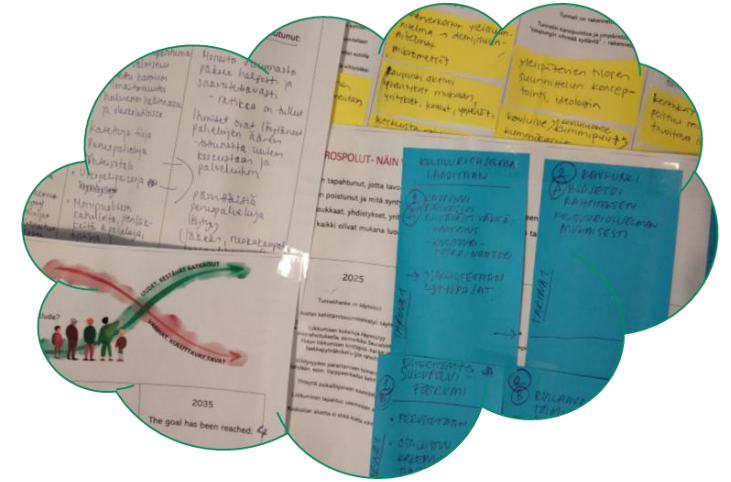

raisio

Tulevaisuustarina 4: Keskustan kestävä rakentaminen näyttää mallia muillekin alueille monikäyttöisten tilojen lisäämisessä

Mitä seuraavan 10 vuoden aikana on tapahtunut, kun toivotusta tulevaisuudesta on tullut totta? Esimerkkejä:

- Aktivoidaan suunnitteluun mukaan tahoja, jotka voisivat tulevaisuudessa tarjota toimintaa keskustassa.
- Muodostetaan moniammatillinen työryhmä suunnittelemaan rakennuksia.
- Selvitetään mahdollisuudet innovatiivisten rakennushankkeiden rahoitukseen.
- Lasketaan rakennushankkeiden hiilijalanjälki ja valitaan rakennuksiin muuttuvassa ilmastossa kestävät materiaalit.
- Viherrakentamisessa huomioidaan kasvien ilmastokestävyys.
- Rakennushankkeesta viestitään koko rakentamisen ajan tehokkaasti.
- Tehdään keskustasta viihtyisä ajanviettopaikka tuomalla sinne kiinnostavia taide-elementtejä.
- Raisen keskusta tarjoaa ajanviettomahdollisuuksia, joita muilla kaupungeilla ei ole.
- Parantunut saavutettavuus tuo enemmän ihmisiä keskustaan.

Vuonna 2035...

Vuonna 2035 Raisen keskustassa on monikäyttöisiä tiloja ja rakennuksia, jotka mahdollistavat erilaisia tapahtumia ja monipuolisen kaupunkikulttuurin kehittymisen.

Rakenteita hyödynnetään tehokkaasti niin, että kaupunkivihreä ja energiantuotanto tuodaan osaksi niitä. Keskustassa kokeillaan ja yhdistetään kestävä rakentamisen keinoja.

Kulttuurikeskittymä kutsuu nauttimaan ja osallistumaan.

Tulevaisuustarina 5: Keskustamme on elinvoimainen kaupunkitilan ja houkuttelevien palvelujen kokonaisuus

Mitä seuraavan 10 vuoden aikana on tapahtunut, kun toivotusta tulevaisuudesta on tullut totta? Esimerkkejä:

- Ilmastonmuutos otetaan vakavasti suunnittelussa ja rakentamisessa.
- Järjestetään yhteisöiltoja, joissa suunnittelijat ja päättäjät keskustelevat eri ikäisten ja taustaisten kaupunkilaisten kanssa.
- Keskustaa suunnitellaan katse tulevaisuudessa ja mietitään kauas.
- Tulevaisuuden kulkuyhteyksiä suunnitellaan yhteistyössä lähikuntien kanssa.
- Uuden keskustan viestintä, markkinointi ja mielikuvan luominen aloitetaan ajoissa.
- Keskustaan suunnitellaan kestävästi rakennettuja helposti muunneltavia tiloja. Osa vanhoista rakennuksista säästetään.
- Autoliikenne poistuu keskustasta autojen jäädessä parkkihalliin keskustan lähelle.
- Yritykset kiinnostuvat keskustan tiloista, joihin muodostuu monipuolisesti pienliikkeitä, palveluja ja työtiloja.
- Keskusta on helposti saavutettava ja sieltä löytyvät peruspalvelut takaavat, ettei Raisiosta tarvitse lähteä muualle.
- Tapahtuma-aukio, ulkopelipaikat ja yhteisötalo tarjoavat mahdollisuuksia vapaa-ajan viettoon ja kohtaamisiin.

Vuonna 2035...

Raision keskusta on elinvoimainen kaupunkitilan ja houkuttelevien palvelujen kokonaisuus.

Tunnelmalliset ravintolat ja kahvilat sekä pienet erikoisliikkeet kutsuvat paikallisia ja matkailijoita. Pienyritykset menestyvät keskustassa.

Asukkaiden ja yhdistysten aktiivisuus luo yhteisöllisyyttä ja elinvoimaisuutta.

Työpajojen jälkeen

Työpajoista saatuja ideoita hyödynnetään keskustan uudistumisen tarkemman suunnittelun tukena. Lisäksi ne viedään osaksi kaupungin ilmastotyön kehittämistä.

Yhteistyökumppani We make transition! –hanke tukee kansalaistoimijoiden omaehtoisen toiminnan ideointia.

raisio

Interreg
Baltic Sea Region

Co-funded by
the European Union

RESILIENT ECONOMIES AND COMMUNITIES

We make transition!